

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 262/2017-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka vo veci sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Ľubicou Sopkovou, Pribinova 3, Malacky, pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 90/2007 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 90/2007 porušené boli.

2. Okresnému súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 90/2007 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Nitra p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Nitra je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Ľubice Sopkovej, Pribinova 3, Malacky, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 262/2017-8 z 10. mája 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 90/2007.

2. Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidí sťažovateľ v postupe okresného súdu, ktorý v priebehu desiatich rokov nerozhodol ani raz v merite veci. Sťažovateľ 19. októbra 2007 podal na okresnom súde návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorého obsahom

boli hnutelné veci vrátane peňažných prostriedkov, ktoré nadobudol spolu so svojou manželkou (pôvodnou žalovanou v predmetnom konaní) počas trvania ich manželstva. V konaní bolo realizovaných viacero pojednávani, naposledy v roku 2013. Podľa sťažovateľa však konanie nie je natoľko zložitá, aby ani po desiatich rokoch nebolo právoplatne skončené. Posledné štyri roky nebol vo veci podľa sťažovateľa realizovaný žiadny úkon smerujúci k skončeniu veci.

3. Sťažovateľ nepovažuje predmetný spor za natoľko komplikovaný, aby mal také dlhé konanie pred okresným súdom. Ani skutkovo a právne náročný spor nemôže trvať neprimerane dlhú dobu.

4. V petite svojej sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým vysloví, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnom konaní vedenom na okresnom súde porušené bolo, prizná mu finančné zadost'učinenie v celkovej sume 10 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia na účet jeho právnej zástupkyne.

5. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k priebehu konania podaním sp. zn. Spr. 650/2017 z 27. júla 2017. Vo vyjadrení okresného súdu doručenom ústavnému súdu 1. augusta 2017 sa okrem iného uvádza:

„... Žaloba bola podaná na súd dňa 19.10.2007 a pridelená na vybavenie sudkyňi JUDr. Viere Koscelanskej. Zo spisu sp.zn. 8C/90/2007 vyplýva, že sudkyňa po naštudovaní veci zistila, že žaloba neobsahuje podstatné náležitosti, preto uznesením č.k. 8C/90/2007-13 zo dňa 16.11.2007 žalobcu vyzvala na odstránenie väd podania. Žalobca žalobu doplnil podaním zo dňa 13.12.2007. Následne sudkyňa dňa 19.12.2007 nariadila doručiť žalobu žalovanej [REDAKOVANÉ] na vyjadrenie, ktoré bolo súdu doručené dňa 29.1.2008.

Dňa 30.1.2008 vytýčila pojednávanie na 12.3.2008, ktoré pojednávanie sa uskutočnilo, boli vypočutí účastníci konania a pojednávanie bolo odročené na 16.4.2008 za účelom doplnenia dokazovania. Dňa 11.4.2008 právna zástupkyňa žalobcu požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu hospitalizácie žalobcu v nemocnici, takže pojednávanie

dňa 16.4.2008 bolo odročené na neurčito s tým, že súd žiadal aby právna zástupkyňa súdu oznámila, kedy sa bude môcť žalobca zúčastniť pojednávania. Dňa 30.4.2008 právna zástupkyňa žalobcu oznámila ukončenie PN žalobcu a požiadala o vytýčenie pojednávania. Úpravou zo dňa 5.5.2008 sudkyňa žiadala, aby obaja účastníci predložili zoznam vecí patriacich do BSM s riadnou identifikáciou a žalovaná aby predložila i ďalšie listinné doklady. Dňa 30.5.2008 právna zástupkyňa žalobcu súdu predložila písomné podanie, v ktorom označila predmet BSM a upravila petit žaloby. Žalovaná bola na predloženie požadovaných dokladov urgovaná dňa 2.6.2008 a 15.7.2008. Dňa 15.8.2008 právny zástupca žalovanej žiadal o predĺženie lehoty na odpoveď, čo odôvodnil svojim zdravotným stavom a predložil PN. Súd opätovne vyzýval právneho zástupcu na predloženie požadovaných dokladov dňa 2.9.2008, tento prípis urgoval dňa 28.10.2008 a 1.12.2008.

Dňa 21.1.2009 právny zástupca opätovne žiadal o predĺženie lehoty na odpoveď a priložil PN. Nakoľko ani na ďalšiu výzvu súdu zo dňa 20.2.2009 nereagoval, súd uznesením č.k. 8 C/90/2007-74 zo dňa 2.4.2009 uložil právnenému zástupcovi žalovanej poriadkovú pokutu. Voči tomuto rozhodnutiu podal právny zástupca žalovanej dňa 5.5.2009 odvolanie a spis bol dňa 25.5.2009 predložený Krajskému súdu v Nitre. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 25 Co/62/2009-81 zo dňa 30.6.2009 prvostupňové rozhodnutie zrušil. Následne dňa 4.8.2009 súd opätovne vyzýval právneho zástupcu na predloženie žiadaných dokladov, ktorú výzvu si neprevzal a neprevzala si ju ani žalovaná, ktorej súd taktiež túto výzvu doručoval. Pri opakovanom doručovaní výzvy žalovanej [REDAKOVANÉ] prišla dňa 25.9.2009 závažná správa, z ktorej súd zistil, že žalovaná zomrela. Úpravou zo dňa 29.9.2009 súd žiadal od právneho zástupcu, aby predložil úmrtný list, načo nereagoval a preto súd dňa 14.12.2009 žiadal úmrtný list z matriky, odkiaľ prišiel dňa 28.12.2009.

Dňa 9.1.2010 súd vyzval právnu zástupkyňu žalobcu, aby vzhľadom na úmrtie žalovanej oznámila, či na žalobe trvá a ak áno, aby oznámila právnych nástupcov neb. žalovanej. Dňa 25.1.2010 oznámila právna zástupkyňa žalobcu, že na žalobe trvá a že dedičské konanie po neb. [REDAKOVANÉ] nie je právoplatne ukončené, avšak dedičský spis sa nachádza už na OS Nitra. Súd dňa 13.4.2010 žiadal pripojiť dedičský spis sp.zn. 28 D/639/2009, z ktorého zistil, že vo veci už bolo rozhodnuté, ale vec nie je ešte právoplatne ukončená, preto z neho zistil právnych nástupcov žalovanej a dedičský spis vrátil s tým, aby bol opätovne predložený až po právoplatnom ukončení dedičského

konania. Dňa 30.4.2010 súd vytýčil termín pojednávania na 16.6.2010. Dňa 21.5.2010 požiadala právna zástupkyňa žalobcu o odročenie termínu pojednávania z dôvodu čerpania dovolenky. Termín pojednávania tak bol zmenený na 30.6.2010, na ktorý boli volaní právni nástupcovia žalovanej, avšak dňa 29.6.2010 sa ospravedlnili synovia žalovanej, nakoľko právny zástupca [REDAKOVANÉ], ktorého poverili zastupovaním, je hospitalizovaný a neželajú si pojednávanie v jeho prítomnosti. Pojednávanie dňa 30.6.2010 súd uskutočnil v neprítomnosti žalovaných v 1. a 2. rade, nakoľko nebolo predložené splnomocnenie pre [REDAKOVANÉ]. Na tomto pojednávaní žalobca doplnil svoje vyjadrenie a bola vypočutá i právna nástupkyňa neb. žalovanej - jej dcéra [REDAKOVANÉ]. Pojednávanie bolo odročené na 29.9.2010 za účelom ďalšieho dokazovania. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo dňa 29.9.2010, kedy súd vypočúval strany konania k predmetu BSM, ktorý bol medzi nimi sporný a pojednávanie bolo odročené na 27.10.2010 za účelom výsluchu svedkov, okrem iného aj svedkyne [REDAKOVANÉ], ktorá robila žalovanej účtovníctvo a zároveň boli žiadané ďalšie listinné doklady a účtovné knihy neb. žalovanej. Na pojednávaní dňa 27.10.2010 boli vypočuté dve svedkyne, tretia svedkyňa [REDAKOVANÉ] sa nedostavila a svoju neúčast' ospravedlnila pobytom na kúpeľnej liečbe.

Pojednávanie bolo preto odročené na 19.1.2011, pričom súd opätovne predvolával svedkyňu a zabezpečoval ďalšie listinné doklady. Pojednávanie dňa 19.1.2011 sa riadne uskutočnilo, strany konania sa vyjadrovali k sporným skutočnostiam, predložili ďalšie doklady, ustálili hodnotu niektorých položiek pätiacich do BSM, avšak nakoľko sa opätovne nedostavila svedkyňa [REDAKOVANÉ], bolo pojednávanie odročené na 23.2.2011. Dňa 1.2.2011 sa právny zástupca žalovaných ospravedlnil z neprítomnosti na ďalšom pojednávaní z dôvodu hospitalizácie, preto bolo pojednávanie dňa 23.2.2011 odročené na 13.4.2011. Dňa 3.3.2011 sa právny zástupca opätovne ospravedlnil z dôvodu účasti na inom trestnom pojednávaní, preto bol termín pojednávania zmenený na 20.4.2011, na ktorom mala byť vypočutá svedkyňa [REDAKOVANÉ]. Dňa 19. 4. 2011 svedkyňa [REDAKOVANÉ] súdu oznámila, že sa pojednávania nemôže zúčastniť zo zdravotných dôvodov, preto bolo pojednávanie dňa 20.4.2011 odročené na 15.6.2011. Dňa 3.6.2011 oznámil právny zástupca žalovaných, že sa nemôže zúčastniť pojednávania dňa 15.6.2011, nakoľko nastupuje na plánovanú hospitalizáciu, o čom predložil doklad. Pojednávanie tak bolo odročené na 14.9.2011. Pojednávanie dňa 14.9.2011 sa uskutočnilo, avšak keďže sa nedostavila svedkyňa [REDAKOVANÉ],

ktorá doručenie predvolania nemala vykázané, súd pojednávanie odročil na 16.11.2011. Na tomto pojednávaní bola vypočutá svedkyňa [REDAKOVANÉ], ktorá robila neb. [REDAKOVANÉ] účtovníctvo, vyjadrila sa k veci, avšak účtovné doklady nepredložila, nakoľko ich nevedla, účtovné údaje ukladala na diskety, ktoré odovzdala [REDAKOVANÉ]. Právna zástupkyňa žalobcu žiadala, aby bolo vykonané dokazovanie na stav podnikateľského majetku ku dňu rozvodu. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, aby právna zástupkyňa predložila svoj návrh na vyporiadanie BSM dohodou a predložila ho protistrane za účelom prípadnej dohody o vyporiadaní BSM. Návrh na vyporiadanie BSM bol súdu predložený dňa 6.12.2011 a dňa 27.12.2011 právny zástupca žalovaných požiadal o predĺženie lehoty za účelom dosiahnutia dohody.

Dňa 16.1.2012 právny zástupca žalovaných oznámil, že k dohode medzi účastníkmi neprišlo. Dňa 15.5.2012 požiadala právna zástupkyňa žalobcu o vytýčenie pojednávania. Nakoľko však súd zistil, že na súde prebieha konanie o určenie, že majetok - finančná suma vo výške 28.328,39 eur patrí do dedičstva po [REDAKOVANÉ], teda išlo o predmet konania o ktorom súd rozhoduje v tomto konaní, úpravou zo dňa 30.5.2012 žiadal pripojiť príslušný spis sp.zn. 10 C/91/2012. V čase nahliadnutia do spisu bolo zistené, že vec nie je rozhodnutá, preto bol spis sp.zn. 8 C/90/2007 založený na lehotu 2 mesiace a zároveň súd uznesením č.k. 8C/90/2007-429 zo dňa 17.9.2012 rozhodol o priznaní svedočného svedkyňi [REDAKOVANÉ]. Dňa 16.11.2012 bolo opätovne žiadané pripojenie spisu sp.zn. 10 C/91/2012, z ktorého bolo zistené, že vo veci je vytýčené pojednávanie na 12.12.2012, takže úpravou zo dňa 20.11.2012 bolo nariadené vylúčenie spisu a jeho opätovné pripojenie až po pojednávaní.

Dňa 11.2.2013 súd z pripojeného spisu sp.zn. 10 C/91/2012 zistil, vo veci bolo rozhodnuté tak, že návrh bol zamietnutý, avšak rozhodnutie nebolo ešte právoplatné. Dňa 18.2.2013 bol vytýčený termín pojednávania na 20.3.2013, ktoré sa uskutočnilo. Právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní uviedla, že voči rozhodnutiu vo veci sp.zn. 10 C/91/2012, v ktorej sa domáhali určenia že finančná čiastka vo výške 23 tis. eur, nachádzajúca sa na účte matky neb. žalovanej, patrí do dedičstva po neb. žalovanej, podala odvolanie, pričom rozhodnutie v uvedenej veci je dôležité pre rozhodnutie v tomto konaní, kde sa súd taktiež zaoberá otázkou zistenia majetku patriaceho do BSM (vrátane sporenej finančnej hotovosti) ku dňu rozvodu a v rámci vyporiadania by išlo o položku patriacu do

dedičstva po neb., bolo pojednávanie odročené na 26. 6. 2013 a to okrem iného aj za účelom zistenia stavu konania vedeného pod sp.zn. 10 C/91/2012 na Krajskom súde v Nitre. Dňa 20.3.2013 súd žiadal správu o stave na účte matky neb. žalovanej. Dňa 4.5.2013 bol spis sp.zn. 8 C/90/2007 na žiadosť zapožičaný Krajskému súdu v Nitre k odvolaciemu konaniu vo veci sp.zn. 10 C/91/2012, odkiaľ sa vrátil dňa 7.8.2013, preto bolo pojednávanie dňa 26.6.2013 zrušené. Dňa 8.8.2013 súd vytýčil termín pojednávania na 4.9.2013, ktoré bolo odročené bez pojednávania na 6.11.2013 s tým, že bude zisťované, či vo veci sp.zn. 10C/91/2012 bolo na odvolacom súde už rozhodnuté. Dňa 5.11.2013 bolo zistené, že odvolací súd ešte nerozhodol, preto bolo pojednávanie stanovené na 6.11.2013 odročené na neurčito. V období od 9.12.2013 do 20.1.2014 bol spis opätovne zapožičaný Krajskému súdu v Nitre.

Dňa 24.2.2014 súd zisťoval, či sa vrátil spis sp.zn. 10 C/91/2012 z Krajského súdu v Nitre a dňa 5.3.2014 bol pripojený k spisu s tým, že súd zistil, že odvolací súd rozhodnutie okresného súdu vo veci sp.zn. 10 C/91/2012 potvrdil a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.2.2014. Dňa 7.5.2014 súd nariadil pripojenie dedičského spisu sp.zn. 23 D/409/2011, v ktorom prebiehalo konanie o dodatočné prejednanie dedičstva po neb. [REDAKOVANÉ] ohľadne novoobjaveného majetku a to finančnej čiastky na účtoch ku dňu rozvodu, kde je trvalo pripojený i základný dedičský spis sp.zn. 28 D/639/2009 po neb. [REDAKOVANÉ]. Následne, po opätovnom naštudovaní spisu i pripojených spisov, ktoré s predmetnou vecou súvisia, sudkyňa dospela k záveru, že je potrebné vykonať znalecké dokazovanie na určenie presnej finančnej čiastky na podnikateľskom účte neb. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ku dňu rozvodu manželstva, keďže takto zistená suma by patrila do BSM a bolo by potrebné ju vyporiadať, avšak nakoľko súd disponoval iba daňovými priznaniami a iné účtovné doklady sa na základe vyjadrenia žalovaných údajne nezachovali, zo zoznamu znalcov vybrala znalca [REDAKOVANÉ], a pred jeho ustanovením ho najskôr dopytom zo dňa 10.7.2014 oslovila, či je možné vyčíslit' stav podnikateľského majetku ku konkrétnemu dátumu daňového obdobia (t.j. ku dňu rozvodu) s tým, že pokiaľ by to bolo možné, súd by ihneď nariadil znalecké dokazovanie. Znalec dňa 6.8.2014 doručil súdu odpoveď, že na základe existujúcich dokladov je možné zistiť stav majetku resp. záväzkov iba k 1.1. a 31.12. príslušného kalendárneho roka. Súd nenariadil znalecké dokazovanie, keď aj po telefonickom kontakte so znalcom dňa 7.4.2015 sa znalec

jednoznačne vyjadril, že požiadavku súdu nevie splniť, pretože vyčíslit' finančný stav na podnikateľskom účte k 12.10.2006 na základe existujúcich podkladov nie je možné. Dňa 17.6.2015 si sudkyňa dala pripojiť ešte spis sp.zn. 18 C/88/2011, v ktorom konaní sa súd zaoberal v rámci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia na uloženie sumy 20.200 eur do úschovy, ktorú získala od neb. [REDAKOVANÉ] jej matka, aj zisťovaním stavu na účte neb. [REDAKOVANÉ] ku dňu 12.10.2006. Zo všetkými listinami i pripojenými spismi sa sudkyňa postupne oboznámila a keďže dospela k záveru, žiadne ďalšie dokazovanie vo veci už nie je možné vykonať, úpravou zo dňa 12.9.2016 dala pokyn vyššej súdnej úradníčke, aby naštudovala spis z hľadiska ďalšieho procesného postupu vzhľadom na novelu CSP a pripravila i judikatúru týkajúcu sa konania o vyporiadanie BSM v prípade úmrtia účastníka v priebehu konania a dokazovania finančných prostriedkov na podnikateľskom účte bez existencie potrebných dokladov.

Po vrátení spisu od VSÚ sudkyňa dňa 3.1.2017 vytýčila termín pojednávania na 3.2.2017, ktorý ale nebol zrealizovaný, nakoľko ešte pred spracovaním a expedovaním termínu pojednávania jej bola doručená z MS SR pozvánka na pracovnú poradu, ktorá sa mala uskutočniť dňa 3.2.2017. Ďalší termín pojednávania, vzhľadom na plnenie iných pracovných povinností, sudkyňa vytýčila dňa 30.6.2017 na 16.8.2017, kedy podľa jej vyjadrenia by mohla byť vec rozhodnutá.

Z obsahu spisového materiálu sp.zn. 8 C/90/2007 o rozsahu 500 strán je zrejmé, že sudkyňa nebola vo veci nečinná. Od nápadu veci do augusta 2014 konala vo veci plynulé a v krátkych časových intervaloch. Spory o vyporiadanie BSM sú zväčša náročné na dokazovanie a časovo záľhavé, pričom predmetný spor je špecifický tým, že žalovaná v priebehu konania zomrela a konanie prebieha s jej právnymi nástupcami, ktorí neposkytujú potrebnú súčinnosť, k mnohým skutočnostiam sa nevedia vyjadriť, nepredkladajú potrebné doklady s tým, že ich nemajú k dispozícii a po matke nič nezostalo. V priebehu konania sudkyňa vyvíjala úsilie k vykonaniu náležitého dokazovania a zabezpečeniu podkladov potrebných k rozhodnutiu vo veci, avšak nepodarilo sa ani prostredníctvom svedkov zabezpečiť účtovné doklady a zistiť tak stav na podnikateľskom účte žalovanej ku dňu rozvodu. Práve preto možno tento spor považovať za zvlášť zložitý a to nielen skutkovo, ale i právne, a to s ohľadom na zrejme nešpecifický výrok rozhodnutia, keď v prípade preukázania existencie majetku ku dňu rozvodu, (ktorý však ku dňu smrti už

neexistoval) a jeho prikázaním do dedičstva po nebohej by ani nemohlo prebehnúť dodatočné prejednanie dedičstva, keď v rámci dedičského konania sa prejednáva majetok poručiteľa existujúci ku dňu jeho smrti. Taktiež žalobca v priebehu konania menil a upravoval rozsah predmetu BSM a ustalovala sa hodnota jednotlivých položiek. Vo veci bolo stanovených celkom 19 pojednávanií, súd vypočúval svedkov, robil dopyt na znalca a zhromažďoval všetky potrebné doklady k rozhodnutiu. Dĺžku konania ovplyvňovali aj časté odročovania pojednávanií z dôvodu ospravedlnenia právneho zástupcu žalovaných, na základe čoho boli odročené 3 pojednávania, z dôvodu ospravedlnenia právnej zástupkyne žalobcu boli pojednávania odročené 2 krát a z dôvodu, že spis bol zapožičaný na Krajský súd v Nitre a následne súd čakal na rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci sp.zn. 10 C/91/2012, boli odročené 3 pojednávania. Sudkyňa sa tiež potrebovala oboznámiť s inými prebiehajúcimi konaniami, ktoré s predmetnou vecou úzko súviseli (18 C/88/2011, 10 /91/2012, 23 D/409/2011 a 28 D/639/2009).

Je však potrebné konštatovať, že od konca roku 2014 došlo k narušeniu plynulosti konania a to aj z dôvodov na strane zákonnej sudkyne. Spôsobené to bolo najmä tým, že sudkyňa vykonávala funkciu podpredsedníčky súdu a v mesiaci október a november 2014 okrem iného venovala pozornosť najmä prácam súvisiacim s tvorbou rozvrhu práce Okresného súdu Nitra na ďalší rok, preto nemala dostatočný časový priestor venovať sa sudcovskej agende. Od 1.4.2015 nastúpila do funkcie predsedníčky súdu, v dôsledku čoho jej pribudli ďalšie povinnosti súvisiace s vedením súdu, pričom ide o veľký súd v sídle kraja a v určitom období, po odvolaní JUDr. Heinricha z funkcie sudcu z dôvodu veku, ktorý pôsobil aj ako podpredseda súdu nemala žiadneho podpredsedu a okresný súd riadila sama. Nakoľko Okresný súd Nitra je od roku 2015 permanentne personálne poddimenzovaný, vykonávala i naďalej sudcovskú funkciu a dokončovala veci, ktoré jej boli pridelené ako zákonnej sudkyňi v počte 180 nevybavených civilných vecí. Navyše v roku 2015 a 2016 zabezpečovala a realizovala i rekonštrukciu budovy súdu. Vzhľadom na množstvo povinností vyplývajúcich z riadiacej funkcie, ktoré jej zaberajú podstatnú časť pracovného času, vykonávala procesné úkony v predmetnej veci v rámci svojich časových možností v dlhších časových intervaloch, než sudcovia, ktorí sa venujú výlučne plneniu sudcovských povinností. “

6. V zásade rovnaké skutočnosti týkajúce sa chronológie úkonov okresného súdu a účastníkov konania zistil aj ústavný súd z obsahu sťažnosti a súdneho spisu, ktorý mu bol doručený spolu s vyjadrením okresného súdu z 27. júla 2017.

7. Právna zástupkyňa sťažovateľa v stanovisku zo 4. októbra 2017, ktorým reagovala na vyjadrenie podpredsedníčky okresného súdu, v podstatnom uviedla, že zotrváva na všetkých skutočnostiach, vecnej a právnej argumentácii uvedenej v sťažnosti. Nesúhlasí s názorom podpredsedníčky okresného súdu v tom, že sa v priebehu konania nepodarilo zistiť stav na podnikateľskom účte žalovanej ku dňu rozvodu a z tohto dôvodu okresný súd nemohol konať vo veci samej, pretože stav na účte je dávno známy priamo z banky, v ktorej bol účet vedený, pričom výpisy z účtu tvoria súčasť súdneho spisu.

8. Sťažovateľ pri nahliadnutí do spisu 22. októbra 2010 mal možnosť zhotoviť si kópie z týchto výpisov z účtu, bol mu preto v tom čase známy stav na predmetnom účte. Všetky potrebné listiny a dôkazy mal okresný súd k dispozícii a mohol na základe nich rozhodnúť.

9. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou namietaného porušenia práv – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. v primeranej lehote (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

10. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

12. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

13. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

14. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

15. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý nahradil Občiansky súdny poriadok a ktorý vo svojich ustanoveniach upravuje zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania v čl. 17. Podľa § 100 ods. 1 OSP len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (obdobne § 157 ods. 1 CSP).

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04, I. ÚS 398/2016) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

17. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že konania o návrhoch na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Ústavný súd preto nepovažuje prerokúvanú vec za právne zložitú. Z obsahu súdneho spisu okresného súdu síce vyplýva, že čiastočne ide o skutkovo zložitejšiu vec najmä vzhľadom na úmrtie žalovanej v priebehu konania, a s tým spojené problematické dokazovanie týkajúce sa jej podnikania, z ktorého sa nezachovali všetky písomné dokumenty z účtovníctva, a tak vznikol pre okresný súd problém ustáliť, čo patrí do bezpodielového spoluvlastníctva.

Ani skutková zložitost' prejednávanej veci však nemôže ospravedlniť vyše desaťročnú dĺžku tohto konania.

18. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd pri preskúmaní spisu zistil, že k predĺženiu predmetného konania čiastočne prispel aj sám s'ťažovateľ, ktorého žalobný návrh musel byť na výzvu okresného súdu doplnený. S'ťažovateľ, resp. jeho právna zástupkyňa viackrát požiadali o odročenie pojednávania, či už z objektívnych dôvodov alebo aj z dôvodu čerpania dovolenky právnej zástupkyne, čo s prihliadnutím na skutočnosť, že na termín pojednávania boli upovedomení v dostatočnom predstihu, nie je možné považovať za dôležitý dôvod odročenia pojednávania, a je to napokon aj v rozpore s požiadavkou s'ťažovateľa o rýchle a účinné rozhodnutie vo veci samej. Na druhej strane s'ťažovateľ je v konaní aktívny a na žiadosť súdu poskytuje potrebnú súčinnosť smerujúcu k rozhodnutiu vo veci samej, včas reagoval na pokyny súdu a oznamoval mu potrebné skutočnosti. Taktiež v predmetnom konaní žiadal okresný súd, aby vo veci konal.

19. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv s'ťažovateľa, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to napriek tomu, že plynulému postupu nebránila žiadna zákonná prekážka v konaní (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04). Ústavný súd zároveň pri posudzovaní prihliadal aj na čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Keďže konanie začalo za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na jeho § 100 ods. 1, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

20. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (viac ako 10 rokov) mali za následok zistenie zbytočných prietahov, pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal.

21. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľa, že k zbytočným prietahom v konaní došlo, aj keď v predmetnej veci okresný súd v prevažnej miere konal. Postup okresného súdu však vzhľadom na celkovú dĺžku konania nemožno považovať za sústredený a efektívny.

22. Podľa názoru ústavného súdu konanie, ktoré trvá pomerne dlhé obdobie už aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaná v priebehu konania zomrela a okresný súd tak musel konať s dedičmi žalovanej, možno už len na základe jeho posúdenia ako celku považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. II. ÚS 3/09, III. ÚS 170/2010, III. ÚS 21/2014). V konaní okresného súdu možno nájsť viaceré obdobia nečinnosti, a to od 16. januára 2012, keď účastník konania oznámil, že nedošlo k mimosúdnej dohode, do 30. mája 2012, t. j. v trvaní viac ako 4 mesiacov, počas ktorého nebol realizovaný žiadny úkon, ďalej od 7. mája 2014 do 3. februára 2017 síce boli realizované určité úkony týkajúce sa zisťovania skutkového stavu (zisťovanie možnosti nariadenia znaleckého dokazovania, pripojenie ďalších súvisiacich spisov), ale ide o úkony, ktoré z hľadiska časovej náročnosti nemôžu trvať takú neprímerane dlhú dobu, a navyše z ich obsahu vyplýva, že to nie sú úkony, ktoré by bezprostredne smerovali k ukončeniu samotného konania.

23. Za neefektívny postup okresného súdu považuje ústavný súd aj jeho postup týkajúci sa vyžiadania písomných dokladov od žalovanej v priebehu konania, v ktorom žalovaná a jej právny zástupca boli absolútne nečinní, a napriek viacerým (šiestim) urgenciám a opakovaným výzvam na predloženie požadovaných dokladov okresnému súdu nereagovali, čo napokon vyústilo do uloženia poriadkovej pokuty právnenému zástupcovi

žalovanej. Keďže sa proti rozhodnutiu o uložení poriadkovej pokuty právny zástupca odvolal, odvolací súd síce zrušil uznesenie o uložení poriadkovej pokuty, pretože uznal dôvody na strane právneho zástupcu, ktoré mu v tom viac ako rok bránili, išlo však o listiny, ktoré mala predložiť žalovaná, preto odvolací súd aj vytkol okresnému súdu, že sa nepokúsil o ich vyžiadanie adresovaním výzvy priamo žalovanej. I keď je nepochybné vzhľadom na povinnosti advokáta pri zastupovaní účastníka konania, že postup právneho zástupcu nebol správny, okresný súd sa nepokúsil ani raz počas tejto doby vyžiadať si doklady potrebné pre rozhodnutie priamo od žalovanej.

24. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania. Aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. IV. ÚS 164/03, IV. ÚS 121/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 380/08, I. ÚS 158/2010).

25. Okresný súd si teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sťažovateľ obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

26. Ústavný súd zdôrazňuje, že občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho právoplatného rozhodnutia trvá tak dlho, ako to je v danej veci, možno už len na základe celkovej dĺžky jeho trvania považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní napadnutého konania ústavný súd ďalej konštatuje, že okresný súd v priebehu celého konania nepostupoval dôsledne, neorganizoval svoju prácu tak, aby v čo najkratšej dobe zadovážil dostatok relevantných dôkazov potrebných na rozhodnutie vo veci samej. Požiadavku, aby ochrana práv bola poskytnutá v primeranej dobe, netreba osobitne odôvodňovať. Je zrejmé, že len rýchla

ochrana subjektívnych práv môže byť dostatočne spravodlivá a účinná, šetriaca náklady nielen účastníkov konania, ale aj samotného súdu a pôsobí aj preventívno-výchovne či stabilizujúco a dôveryhodne na ostatných občanov.

27. Obranu okresného súdu spočívajúcu v personálnych problémoch ako dôvode, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieťahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/02) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

28. Zohľadňujúc doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania (vyše desať rokov), predmet sporu, ktorým je majetkovoprávne vyrovnanie bývalých manželov, a jeho význam pre sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené najmä neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

29. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

30. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 90/2007 konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

31. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

32. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

33. Sťažovateľ v sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € z dôvodu právnej neistoty, v ktorej zotráva, a s tým spojených stresov a strachu z budúcnosti.

34. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

35. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 C 90/2007 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku nálezu).

36. Ústavný súd preto nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadost'učinenie nad ústavným súdom priznanú sumu 1 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

37. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Úspešnému sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si dodatočne vyčíslila odmenu a paušálnu náhradu za 2 úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastupovania a za spísanie a podanie sťažnosti.

38. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 13 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Ústavný súd konštatuje, že predmet sporu pred ústavným súdom nie je možné oceniť peniazmi. Základná sadzba odmeny (vypočítaná z priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zverejnenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktorá bola v prvom polroku 2017 v sume 884 €) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2017 (príprava a prevzatie veci, písomné vyhotovenie sťažnosti) po 147,33 €. Ďalej má právna zástupkyňa sťažovateľa nárok aj na náhradu režijného paušálu 8,84 € za každý úkon podľa vyhlášky. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, spolu takto predstavuje sumu 312,34 €.

39. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

40. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

41. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017